

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA IN TEORIJA GLEDALIŠČA IN FILMA

Izpitsna pola 1

Petek, 30. avgust 2024 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Prilogi z odlomkoma iz dramskih besedil (A in B) in konceptni list so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitsna pola vsebuje 12 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 68. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 4 prazne.

M 2 4 2 6 4 3 1 1 0 2

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Odlomek iz dramskega besedila (A)

JAKA: Namestim se v udoben položaj, zaprem oči in umirim dihanje. Zavedam se, kako se moj prsni koš dviga z vsakim vdihom in kako se spušča z vsakim izdihom.

Vdihnem.

Izdihnem.

Vdihnem.

Izdihnem.

Vdihnem.

Izdihnem.

Pomislim, kako lep in kako spregledan je ta trenutek.

Točno ta.

Točno tu.

Nikamor ne hitim, ker sem točno tu, kjer moram biti.

Vse, kar je, je ta trenutek, vedno samo ta trenutek.

/.../

Pred sabo zagledam drevo – visoko, bujno, močno, trdno, zdravo in odporno, samostojno. Pod njegovo krošnjo se počutim varno.

Počivam v njegovi senci, poslušam listje, ki šumi v vetru.

Listi drevesa so zeleni, so zdravi, so lepi.

Vsako leto poženejo novi in novi, polni sonca, energije, kisika.

Veje drevesa so velike, razvezjane, čvrste.

So močne, a upogljive.

Deblo drevesa je močno, visoko.

Debelo.

Trdno.

Odporno.

Samozavestno.

Z roko se ga dotaknem.

Njegova skorja je hrapava, grčasta.

Je polna brazgotin ... a vse so že davno zaceljene.

V njih so vse njegove izkušnje, njegova pot, njegovo življenje, njegova neponovljivost.

Začutim njegov metabolism, sokove, ki se pretakajo po njem, čutim njegovo moč.

Njegovo rast.

Vso to energijo, ki teče po njem.

Od korenin vse do vej in listja.

Iz zemlje vse do krošnje.

V mislih potujem z njim pod zemljo po njegovih razprostrtih koreninah.

Čutim, kako trdno so zasidrane v zemlji, kako so našle svojo pot čez ovire, mimo skal in kamenja, kako žive so ...

Skorajda čutim, kako utripajo, medtem ko iščejo minerale, vodo in hranila za drevo, kako se neprestano razvijajo in se poglabljajo ...

Kako si, če je potrebno, utrejo pot tudi skozi asfalt.

Ko ga tako opazujem, si predstavljam sebe.

Da sem močen.

Da sem visok.

Da sem trden.

Ozemljen.

Da so tudi moje brazgotine moje izkušnje.

Da mi prinašajo moč.

To sem jaz.

Vsaka sled.

To sem jaz.

Pomislim na vse dobro, kar sem in kar lahko naredim.

Počasi zapustim varnost drevesa ter se preselim nazaj, v tukaj in zdaj, v prostor, ki mi daje varnost, kjer sem v udobnem položaju, kjer se mi ne bo nič zgodilo.

Diham sproščeno, enakomerno.

Moja glava je bistra, misli jasne, odprem oči – sem spočit, sem miren s svojo tesnobo.
 Ne bojim se je.
 Sobivava.
 Vse je uredu.
 Jaz sem tukej.
 Ti si tukej.
 Vse je uredu.
 Vdihнем.
 Izdihнем.
 Sem.

Odlomek iz dramskega besedila (B)

Ž Točno to. Midva sva sva sva dobra človeka, sva ja, sva.
 Dobra.
 A sva?
 M Ne moreš mislit na vse to.
 Ž Ne, vem, da ne. Nisva midva odgovorna za to. In itak je marsikaj od tega čista
 neznanka. In kaj, če bo ta otrok, ta hipotetična ona ali on, ta namišljeni mali Edvin ali
 Hana
 M Edvin?
 Ž Kaj če bo ravno on ali ona tisti ali tista, ki bo pogruntal ali pa pogruntala vse to in rešil
 ali rešila vse to in vsakogar, ta svet, polarne medvede, Bangladeš, tega pa res ne veva
 M ne, ampak
 Ž lahko bi zasadila gozd. Lahko bi izračunala ogljični odtis naraščajočega števila ton
 plenic na odlagališčih in Nike majic, dostavljenih z avionom iz Konga ali od koder pač
 že, in bi zasadila drevesa, kaj drevesa, cele gozdove, lahko bi ustvarila nekaj čistega in
 nekaj, kar kar kar dovaja kisik, tako da
 M kako pa to vkalkuliraš?
 Ž Saj to, ja.
 M Planet bo rabil dobre ljudi.
 Pri vsem, kar se dogaja.
 Ne moremo ga prepustit ljudem, ki ne razmišljajo, takim, ki imajo enega otroka za
 drugim, ne da bi sploh kdaj razmislili o svoji o svoji svoji kapaciteti za ljubezen.
 Mislim, ja, to je tisto, kar je narobe pri vsem tem, a ni?

Podrobno preberite priložena odlomka A in B in odgovorite na vprašanja.

1. Dopolnite besedilo.

Avtorica odlomka A je Katarina Morano, ki je rojena leta _____. Dramsko besedilo je nastalo leta _____. Krstna izvedba je bila v _____, v režiji _____, lik Jake je odigral _____. Dogajalni čas je _____, dogaja se v _____. Jezik besedila je zapisan v _____.

(8 točk)

2. Drama, iz katere je odlomek A, ima naslov, ki lahko predstavlja protagonista. Kakšen je naslov besedila in s čim označuje protagonista?

(2)

Kje v dramskem besedilu se pojavi naslov drame in kako?

(2)
(4 točke)

3. Navedite osnovne značilnosti seznama oseb v uvodnih didaskalijah besedila, iz katerega je odlomek A.

(2 točki)

4. Umestite odlomek A v dramsko zgradbo, utemeljite umestitev in opišite značilnosti.

(4 točke)

5. Dramski besedili, iz katerih sta odlomka A in B, poudarjata oz. obravnavata več različnih tem. Med njimi sta najvidnejši **družinska** in **okoljevarstvena** tema. Opišite značilnosti obeh tem in kje/kako se tematiki povezujeta v obeh dramskih besedilih.

(10 točk)

M 2 4 2 6 4 3 1 1 0 9

6. Prečrtajte napačne podatke in trditvi izpišite s pravilnimi podatki.

Macmillan, avtor odlomka B, za lika izbere imeni Edvin in Hana, dramsko dogajanje pa postavi v leto 1969.

(2)

V odlomku A nastopi osrednji lik drame, ki je poročen s Tamaro in nerad sprehaja sosedovega psa Maksa.

(2)
(4 točke)

7. Povežite sodobne slovenske dramatičarke in njihova dramska dela, tako da na črto v desnem stolpcu vpišete ustrezno črko iz levega stolpca.

A	Simona Hamer	_____	Usedline
B	Simona Semenič	_____	Vse OK
C	Draga Potočnjak	_____	lepe vide lepo gorijo
D	Iza Strehar	_____	Izkoristi in zavrzi me
E	Katarina Morano	_____	Za naše mlade dame

(5 točk)

8. Preberite odlomek B in opišite formalne značilnosti dramske pisave Duncana Macmillana.

(4 točke)

9. Gerta Poschmann za analizo besedil predлага uporabo novih pojmov: nosilci teksta, govorjeni tekst in dodatni tekst, ki naj bi nadomestili klasično terminologijo, saj sodobna besedila presegajo kategorije, kot smo jih poznali do začetka 21. stoletja. Kakšne so značilnosti nosilcev teksta iz odlomka B in kako avtor prek celotne drame izpisuje dodatni tekst?

(6)

Katere termine Poschmann nadomesti z:

nosilci teksta:

govorjeni tekst:

dodatni tekst:

dodatační text: _____ (3)
(9 točk)

10. Opišite in označite odnos med Jako in Rokom v celotnem besedilu, iz katerega je odlomek A. Za iztočnico je lahko spodnja Rokova replika.

ROK: Jaka ne bo šou dol, gledam okol, kukr lohk, pizda, ful me držijo, ne smem se preveč premikat, da me bojo spustil. Rečem si, zdej se boš umiril. Bod pr mir. Bod pr mir. Gospod, pr mir sem, a me lahko spustite, prosm? Nč ne bom naredu. Sam da se moj brat tut pomiri. Miren sm.

(8 točk)

11. Primerjate dramski prostor in atmosfero v dramah, iz katerih sta odlomka A in B.

(4 točke)

12. Zapišite imena igralcev/igralk na spodnji fotografiji in imena likov, ki jih igrajo v uprizoritvi.

(Vir: www.drama.si/en/event/. Pridobljeno: 27. 9. 2023.)

(6 točk)

13/16

Prazna stran

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

Prazna stran